Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 22 september 2026

Portefeuille: Financiën (incl. Belastingen)

Agendapunt: B11

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsvoordracht inzake de eerste wijzigingsverordening Toeristenbelasting 2024

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met de concept-raadsvoordracht inzake de Eerste wijzigingsverordening Toeristenbelasting 2024 en het bijbehorende concept-besluit tot bekendmaking, waarmee een uniform tarief van 16% van de overnachtingsprijs gehanteerd wordt.

Kernboodschap

Het college stelt de raad voor om het tarief voor de toeristenbelasting vast te stellen op 16% in 2027.

Bestuurlijke achtergrond

Op basis van art. 224 van de Gemeentewet kan door gemeenten toeristenbelasting worden geheven voor verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De verordening op de toeristenbelasting Amsterdam 2024 is vastgesteld bij raadsbesluit van 9 november 2023 (Gemeenteblad 2023, nr. 494741). Deze wordt nu gewijzigd op grond van het Coalitieakkoord *Jouw stad is mijn stad, ons Amsterdam 2026-2030.*

Bestuurlijke prioriteit

De verordening dient te worden vastgesteld om de in de Begroting 2027 opgenomen opbrengsten te kunnen realiseren.

Wettelijke grondslag

Artikel 216 van de Gemeentewet geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om belastingverordeningen vast te stellen. Elk besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting moet in de vorm van een belastingverordening worden vastgelegd. Gemeentelijke belastingen kunnen alleen worden geheven op grond van de Gemeentewet of een andere wet. Zonder wettelijke basis is het niet mogelijk een gemeentelijke belasting in te voeren.

Op basis van art. 224 van de Gemeentewet kan door gemeenten toeristenbelasting worden geheven voor verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Onderbouwing besluit

De wijziging van het tarief naar 16% van de overnachtingsprijs vloeit voort uit het coalitieakkoord Jouw stad is mijn stad, ons Amsterdam van 2026-2030.

Toelichting in de verordening

In het algemeen deel van de toelichting in de verordening wordt als volgt ingegaan op de afweging van de belangen die heeft plaatsgevonden ten aanzien van de verhoging van het tarief toeristenbelasting. Dit betreft een aanvulling op de bestaande toelichting.

De belastingrechter toetste verordeningen tot voor kort vooral marginaal op het verbod op willekeurige en onredelijke belastingheffing. Steeds vaker wordt nadrukkelijk getoetst of er bij de vaststelling van nieuwe tarieven een goede belangenafweging heeft plaatsgevonden. Het ontbreken van een motivering en belangenafweging kan voor de rechter aanleiding zijn om de hogere tarieven in een procedure buiten toepassing te verklaren. Gelet op deze ontwikkelingen, stelt het college voor om deze motivering en belangenafweging expliciet vast te stellen.

Inleiding

In dit deel van de toelichting wordt ingegaan op de afweging van de belangen die heeft plaatsgevonden ten aanzien van de heffing van toeristenbelasting, en meer specifiek het gehanteerde tarief.

De toeristenbelasting is een belangrijk fiscaal instrument waarmee de gemeente geld voor de stad ophaalt. Op basis van de gemeentewet kan de gemeenteraad in principe vrijelijk de hoogte van de toeristenbelasting bepalen. Bij het vaststellen van het tarief heeft de gemeenteraad de belangen van de gemeente afgewogen tegen de belangen van de belastingplichtigen.

De gemeentelijke belangen

Amsterdam blijft een aantrekkelijke bestemming voor bezoekers van over de hele wereld. Toerisme draagt bij aan de economie van de stad, maar legt tegelijkertijd een grote druk op de openbare ruimte, leefbaarheid en gemeentelijke voorzieningen. De gemeenteraad kiest ervoor de toeristenbelasting te verhogen, zodat bezoekers een eerlijke bijdrage leveren aan de kosten die de stad maakt voor beheer, onderhoud, handhaving en investeringen in de kwaliteit van de leefomgeving voor bewoners en bezoekers. Zo dragen toeristen meer bij aan voorzieningen waarvan zij gebruikmaken en kunnen noodzakelijke investeringen in de stad en maatregelen voor de binnenstad worden bekostigd.

Het toerisme in de stad is de afgelopen decennia verveelvoudigd. De grote hoeveelheid toeristen en de grote druk die dit legt op de stad heeft geleid tot een burgerinitiatief waarin is aangedrongen op maatregelen om het aantal toeristen in de stad te verminderen. Hierop is in 2021 de Verordening op toerisme in balans Amsterdam vastgesteld (gemeenteblad 2021-238072), waarin het streven van de gemeente Amsterdam is om het aantal toeristen te begrenzen op maximaal 20 miljoen. Ondanks diverse maatregelen ligt het aantal toeristen op dit moment nog significant boven de 20 miljoen. Dit rechtvaardigt het treffen van aanvullende maatregelen om te sturen op het aantal bezoekers.

De belangen van de belastingplichtigen

Anderzijds zijn er de belangen van de belastingplichtigen, te weten degenen die overnachtingen aanbieden aan niet ingezetenen van de gemeente, hierna de overnachtingsbranche genoemd. Het belang van de overnachtingsbranche is niet alleen gelegen in een zo laag mogelijke heffing. De overnachtingsbranche heeft tevens belang bij een aantrekkelijke stad waar toeristen willen verblijven. Immers, zonder de investeringen van de gemeente in de voorzieningen waarvan toeristen gebruikmaken, zou het aanbieden van overnachtingen in de stad voor hen minder aantrekkelijk zijn. Het is dus ook in hun belang dat de gemeente investeert in de stad en voorzieningen treft, in stand houdt en dat kan blijven doen.

Relevant ten aanzien van het belang van de overnachtingsbranche is verder dat zij de mogelijkheid hebben om de toeristenbelasting door te berekenen in hun prijzen. Aanpassingen in de tarieven hoeven daarmee geen directe effecten te hebben op de lasten voor de betreffende aanbieders. Tegelijkertijd geldt dat er wel sprake kan zijn van indirecte effecten. Wanneer een aanbieder besluit de tariefverhoging door te belasten, leidt dit tot een hogere prijs voor de bezoeker. Dit zou de vraag naar overnachtingen kunnen dempen. Anderzijds kan een aanbieder besluiten de tariefverhoging (gedeeltelijk) zelf op te vangen, wat leidt tot een lagere marge in de bedrijfsvoering.

Vanuit de overnachtingsbranche bestaan er zorgen met betrekking tot deze indirecte effecten, ook gelet op het geheel aan lasten dat op ondernemers drukt. Hierbij is aandacht gevraagd voor de onder druk staande marges als gevolg van de verhoging van de toeristenbelasting en de toepassing van het btw-tarief van 21% sinds 2026. De branche vraagt ook aandacht voor de internationale concurrentiepositie van Amsterdam als verblijfplaats voor recreatieve toeristen en zakelijke bezoekers.

Alles overwegende is de gemeenteraad van mening dat het vaststellen van het tarief van de toeristenbelasting op 16% het mogelijk maakt om de beoogde effecten op de bezoekerseconomie te realiseren en een eerlijke bijdrage vraagt van bezoekers aan de kosten die de toeristische sector met zich meebrengt voor de stad, waarbij tegelijkertijd geldt dat de sector in voldoende mate de gelegenheid wordt gegeven om zich aan te passen aan deze wijziging.

Duurzaamheid

In de belastingverordeningen zijn de tarieven opgenomen waarmee de in de Begroting 2027 opgenomen opbrengsten kunnen worden gerealiseerd. In de begroting wordt op hoofdlijnen beschreven op welke wijze Amsterdam invulling geeft aan de gemeentebrede ambities van de stad. Duurzaamheid maakt daar integraal onderdeel van uit. Bij de Begroting 2027 worden de keuzes die in het coalitieakkoord 2026-2030 zijn gemaakt verwerkt. Met de begroting stelt de raad middelen beschikbaar om de doelstellingen voor 2027 te kunnen realiseren, waaronder de duurzaamheidsambities van het college. De programmabladen bieden zicht op welke activiteiten bijdragen aan de duurzame opgaven voor de stad. Deze activiteiten en indicatoren krijgen door speciale iconen extra aandacht.

Participatie

Gemeentelijke belastingen en belastingtarieven zijn uitgezonderd in art. 2, derde lid, sub c van de Algemene Inspraakverordening van Amsterdam

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting
Met de voorgestelde tarieven kunnen de in de begroting 2027 opgenomen baten worden gerealiseerd.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

De verordening wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad.
De tarieven worden opgenomen in de communicatie van de gemeente over de lokale heffingen in 2027

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-047108	Concept-raadsvoordracht Eerste Wijzigingsverordening Verordening Toeristenbelasting 2024.docx (msw12)
AD2026-047109	Advies (pdf)
AD2026-047110	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-048573	Concept-besluit tot bekendmaking Eerste Wijzigingsverordening Toeristenbelasting 2024.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten